

A MAGYAR BIOLÓGIAI TÁRSASÁG EMBERTANI
SZAKOSZTÁLYÁNAK MŰKÖDÉSE AZ 1971. ÉVBEN

141. szakülés, 1971. január 11.

1. NACY MÁRIA: Az emberiség génegyensúlyát fenyegető újabb veszélyekről.
2. PAPP MIKLÓS: A benki népesség néhány jellege és ezek genetikai elemzése.

142. szakülés, 1971. február 15.

1. L. BOTTYÁN OLGA: Vizsgálatok az apertura piriformison.
2. SZILÁGYI TAMÁS: Szex-kromatin vizsgálatok szájnyálkahártyából és vérkenetből.

143. szakülés, 1971. március 15.

1. EIBEN OTTÓ: Genetikus és demográfiai tényezők hatása a leányok menarche korára.
2. GYENIS GYULA: Hét-tizennégy éves gyermekek kézfejlődésének allometriás vizsgálata.

144. szakülés, 1971. április 19.

1. KRETZOI MIKLÓS: A Rudapithecus és az európai pliocén.
2. LIPTÁK PÁL: Újabb Australopithecus-leletek a Rudolf-tó partján.

145. szakülés, 1971. május 10.

1. KÁDÁR PÁL—VÉLI GYÖRGY: A 18—20 éves férfi lakosság testi fejlettsége.
2. BOROSNÉ MARCSIK ANTÓNIA: A mélykúti avar kori temető embertani anyagának vizsgálata.
3. EIBEN OTTÓ: Beszámoló a göttingeni antropológiai és humángenetikai, valamint a moszkvai növekedésbiológiai kongresszusról.

146. szakülés, 1971. június 14.

1. LENGYEL IMRE—FARKAS GYULA: A morfológiai, régészeti és kémiai nem- és elhalálzási-kor-meghatározás eredményeinek összehasonlítása egy kora bronzkori temető csontvázanyagánál.

147. szakülés, 1971. október 11.

1. NEMESKÉRI JÁNOS: Chamblandes és Barmaz neolitikus sorozatok paleodemográfiai elemzésének eredményei.
2. REX-KISS BÉLA: Populációgenetikai haptoglobin-típus vizsgálatok eredményei.

148. szakülés, 1971. november 15.

1. HENKEY GYULA: Rusze környéki tatárok embertani vizsgálata.
2. EIBEN OTTÓ—BAKONYI HAJNALKA: A vörös/zöld szintévesztés gyakorisága egy dél-magyarországi mintában.

1. EIBEN OTTÓ: Munka és emberréválás (Emlékezés Engelsre).
2. PAPP MIKLÓS: A benki népesség ektodermális jellegei, I.

H Í R E K

DR. TÓTH TIBOR, a Természettudományi Múzeum Embertani Tárának vezetője 1970. november 14.—december 5. között folytatta komplex embertani (antropometriai, dermatoglif, daltonisztikai, odontológiai) vizsgálatait Cseréhát, a Hernád és a Boldva völgyének településein. Hasonló adatokat gyűjtött 1971. február 9.—március 30. között a Mátra-vidéki palócság, a Répce-melléki és a matyóföldi férfi lakosság körében.

*

1970. decemberében a leningrádi Akadémiai Kiadónál megjelent DR. TÓTH TIBOR és DR. BERTA V. FIRSTEIN könyve „*Antropologičeszkije dannie k voproszu o velikom pereselenii narodov Avarü i Szarmatü*” (Antropológiai adatok a Nagy Népvándorlaskor kérdéséhez, Avarok és Szarmaták) címmel. A könyv ismertetésére visszatérünk.

*

A MBT Embertani Szakosztályának 1971. március 15-i ülésén DR. EIBEN OTTÓ adjunktus megemlékezett arról, hogy 90 éve, 1881-ben alapították a budapesti egyetem Embertani Intézetét, negyedikként az európai egyetemi embertani intézetek sorában. Ezen a szakosztályi ülésen az ELTE Embertani Intézetének munkatársai tartottak előadásokat.

*

DR. KARIN DÖRRE és DR. WOLFGANG TIEFENBACH, a berlini (NDK) Zentralstelle für Hygiene des Kinder- und Jugendalters munkatársai magyarországi tanulmányútjuk során 1971. május 3-án látogatást tettek az ELTE Embertani Intézetében, és tájékoztak az ott folyó kutatásokról, elsősorban a növekedés és testi fejlődés témakörében.

*

DR. WENGER SÁNDOR, a Természettudományi Múzeum Embertani Tárának osztályvezető-helyettese 1971. május-júniusában, valamint augusztus-szeptember folyamán részt vett a toponári (Somogy megye) avar kori temető feltárási munkálataiban.

*

Prof. DR. R. KNUSSMANN, a düsseldorfi (NSZK) Diabetes Kutató Intézet Antropológiai Osztályának vezetője, aki a nemzetközi diabetes-szimposium alkalmával tartózkodott Budapesten, 1971. június 25-én meglátogatta az ELTE Embertani Intézetét, és eszmecserét folytatott az Intézet munkatársaival több kutatási témában.

*

MECHTHILD HÜBER, a jeni Friedrich Schiller Egyetem Antropológiai Intézetének munkatársa 1971. nyarán egy hónapig ismét vendégkutatóként dolgozott az ELTE Embertani Intézetében, és látogatást tett a debreceni KLTE Embertani Intézetében is.

*

A VIII. Nemzetközi Prehistoriai és Protohistoriai Kongresszus 1971. szeptember 9—15. között tartotta üléseit Belgrádban. A kitűnően szervezett kongresszus nyolc szekcióra különült. Az I. szekció az archeológia elméleti és methodológiai kérdéseit vitatta meg; a II. szekció az alsó és középső paleolith problémáival foglalkozott; a III. szekcióban különösen nagy érdeklődésre tartottak számot a felső paleolithot és a mezolithikumot érintő referátumok, előadások. E szekcióban számolt be Z. LETICA a Vaskapuban Vlasác lelőhelyen feltárt epipaleolithikus lelőhely előzetes régészeti eredményeiről; a IV. szekcióban a Balkán-félsziget és Közép-Európa neolithikumának és eneolithikumának kérdéseit tárgyalták meg. A magyar

szakemberek előadásait igen élénk vita követte. D. SREJOVIĆ e szekcióban ismertette a Lepenski Vir lelőhelyen most már befejezett preneolitikus és korai őskori telephely régészeti problematikáját és népességének feltételezett genezisét. Az V. szekció a bronz- és vaskor kérdéseit vitatta meg, és ennek keretében a magyar régészet szakemberei ismertették az ide vonatkozó újabb hazai kutatások eredményeit. A VI. szekció a Balkán-félsziget autochton népességének genezisét foglalta össze a görög—római kort illetően. Magyarország régészet szempontjából különösen figyelemre méltóak voltak a népvándorlás kor és a korai középkor kérdéseit tárgyaló VII. szekció ülései. A VIII. szekció az Európán kívüli archeológia speciális kérdéseit tárgyalta meg. Sajnálatos volt, hogy e kongresszuson a pelaeoantropológiai előadások száma mindössze 4 volt.

A hazai antropológusok részéről NEMESKÉRI JÁNOS Közép-Európa és a Balkán-félsziget neolitikus népességének antropológiai vázlatát adta elő, LIPTÁK PÁL—FARKAS GYULA—LENGYEL IMRE pedig a vajdasági Mokrin lelőhelyen feltárt bronzkori temető csontvázanyagának komplex vizsgálati eredményeit részletezte.

*

LOTTERHOF EDIT, a Természettudományi Múzeum Embertani Tárának új munkatársa 1971. szeptemberében részt vett a pókaszepteki (Zala megye) avar kori temető csontvázleteleinek mentésében.

*

DR. DIETLIND KREUTZ és DR. KARL SOMMER, a jeni Friedrich Schiller Egyetem Antropológiai Intézetének adjunktusai 1971. november 26-án meglátogatták az ELTE Embertani Intézetét, és részletes eszmecserét folytattak az ott folyó kutatásokról.

*

DR. DARINA MARCINKOVÁ, a nyitrai Pedagógiai Főiskola adjunktusnője, antropológus kandidátus, a magyar—csehszlovák kulturális egyezmény keretében 1971. december 1—10. között az ELTE Embertani Intézetének vendégeként tanulmányutat tett Budapesten. Az intézeten kívül látogatást tett a TTM Embertani Tárában és a KSH Népeştudományi Kutató Intézetében.

*

DR. LIPTÁK PÁL professzor *Embertan és emberszármazástan* c. egyetemi tankönyvének második kiadása 1971 decemberében megjelent.

*

A Szlovák Tudományos Akadémia mellett működő Szlovák Antropológiai Társaság együttműködve a Szlovák Nemzeti Múzeummal, a bratislavai Comensky Egyetem Természettudományi Karának Antropológiai Intézetével és a Filozófiai Kar Antropológiai és Stomatopathológiai Intézetével, valamint a prešovi Šafárik Egyetem Pedagógiai Karával, 1971. szeptember 13—15. között rendezte meg Prešov-ban (Eperjes) a Csehszlovák Antropológusok XI. Kongresszusát. A kongresszus három szekcióban végezte munkáját. „A” szekció: Az ember onthogenezise; sportantropológia, „B” szekció: Dermatoglyphika; klinikai antropológia, alkalmazott antropológia, „C” szekció: Ethnikai antropológia; praehistorikus és historikus antropológia.

A magyar antropológiát négy kutató képviselte: DR. RAJKAI TIBOR a debreceni Déri Múzeum főmunkatársa „*Geburtsmonat als ein Faktor des Höhenwachstums*” című előadásával, MOLNÁRNÉ SZILÁCYI KATALIN a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem Embertani Tanszékének tanársegéde „*Dermatoglyphen Untersuchungen bei Kindern mit Nervendefekt*” című előadásával, DR. KISZELY ISTVÁN az MTA Régészeti Kutató Intézetének tudományos munkatársa „*The representation of the Langobard Man in the light of the anthropological finds*” című előadásával és DR. PAPP MIKLÓS (Derecske).

*

DR. K. ÉRY KINGA a székesfehérvári István Király Múzeum tudományos főmunkatársa 1971 novemberében Jugoszláviában járt, ahol a belgrádi egyetem Régészeti Tanszéke, valamint a Szerb Történeti Múzeum felkérésére Bačko Petrovo Selo és Mali Idjós avar kori csontvázletek vizsgálatát végezte el.

(E. O.)